

Pad hrvatskog bruto domaćeg proizvoda (BDP) u posljednjem lanjskom tromjesečju usporen je u odnosu na prethodne kvartale, no u cijeloj prošloj godini gospodarstvo je zbog koronakrize palo po rekordnoj stopi od 8,4 posto.

Državni zavod za statistiku (DZS) objavio je u petak prvu procjenu prema kojoj je BDP u proteklom kvartalu pao 7 posto na godišnjoj razini.

Pad je nešto manji od očekivanja analitičara.

Šest analitičara, koji su sudjelovali u anketi Hine, u prosjeku su očekivali pad BDP-a za 7,3 posto u odnosu na isti kvartal godinu dana prije. Njihove procjene pada kretale su se u rasponu od 6,5 do 8,3 posto.

To je treće tromjesečje zaredom kako je gospodarstvo palo na godišnjoj razini, što je posljedica restriktivnih mjera usmjerenih na suzbijanje koronavirusa.

No, pad je bio manji nego u prethodnim kvartalima. U drugom je tromjesečju, naime, BDP pao za 15,4 posto, najviše od 1995. od kada DZS vodi te podatke, a u trećem kvartalu za 10 posto.

Zbog toga je u cijeloj prošloj godini gospodarstvo palo rekordnih 8,4 posto.

Dosad rekordni pad od 7,3 posto zabilježen je na početku globalne financijske krize 2009. godine.

Osobna potrošnja pala, investicije porasle

„Kontrakcija gospodarstva nastavljena je i tijekom posljednjeg prošlogodišnjeg tromjesečja, iako sporijom dinamikom u odnosu na tromjesečje ranije. Prema sastavnicama BDP-a, pad je zabilježen u većini kategorija izuzev bruto investicija u fiksni kapital, izvoza roba i državne potrošnje koje su s pozitivnim stopama rasta ublažile negativna kretanja”, navode analitičari Raiffeisenbank Austria (RBA) u osvrtu na izvješće DZS-a.

Pad gospodarstva u četvrtom lanjskom tromjesečju ponajviše je posljedica slabosti osobne potrošnje, najveće sastavnice BDP-a.

Prema podacima DZS-a, potrošnja kućanstava pala je u proteklom kvartalu za 4,5 posto u odnosu na isto razdoblje godinu dana prije, što je manji pad nego u prethodnom kvartalu.

Izvoz roba i usluga pao je, pak, za 9,8 posto na godišnjoj razini, znatno sporije u odnosu na prethodno tromjesečje.

Pritom je izvoz roba porastao 8,6 posto, dok je izvoz usluga potonuo 35 posto.

Uvoz roba i usluga smanjen je istodobno za 7,6 posto na godišnjoj razini.

Pritom je uvoz roba smanjen 3,6 posto, a usluga 25,9 posto.

No, bruto investicije u fiksni kapital porasle su u proteklom tromjesečju za 4,2 posto na godišnjoj razini, što je njihov prvi rast nakon dva kvartala pada.

Porasla je i državna potrošnja, za 1,6 posto na godišnjoj razini.

Na kvartalnoj razini iznad prosjeka EU-a

Prema sezonski prilagođenim podacima, BDP je u četvrtom lanjskom tromjesečju porastao za 2,7 posto u odnosu na prethodni kvartal, dok je na godišnjoj razini pao za 7,1 posto.

Tako je u odnosu na prosjek Europske unije hrvatsko gospodarstvo zabilježilo bolje rezultate na kvartalnoj, ali slabije na godišnjoj razini.

Prema podacima Eurostata, naime, u četvrtom je tromjesečju gospodarstvo EU-a palo za 0,5 posto u odnosu na prethodni kvartal, dok je u odnosu na četvrti kvartal godinu dana prije palo 4,8 posto.

„U usporedbi sa zemljama u okruženju, Hrvatska je, prema sezonski prilagođenim podacima na godišnjoj razini, s padom od 7,1 posto zabilježila najsnažniji pad. Primjerice, gospodarstva Bugarske i Češke pala su u istom razdoblju realno za 3,8, odnosno 5 posto godišnje, dok su stope pada u Poljskoj i Rumunjskoj iznosile od 2,8 do 1,7 posto, a u Slovačkoj 2,7 posto”, navode analitičari RBA.

Duboka, ali kratka recesija?

I dok je recesija u prošloj godini bila dublja nego na početku financijske krize 2009. godine, kada je BDP potonuo za 7,3 posto, očekuje se da će trajati kraće.

Tadašnja recesija protegnula se na šest godina, dok se ovoga puta oporavak gospodarstva očekuje već u ovoj godini.

Prema anketi Hine, šest analitičara procjenjuje u prosjeku da bi gospodarstvo u 2021. moglo porasti 4,4 posto. Njihove procjene rasta kreću se u rasponu od 3,5 do 5,1 posto.

„Početak pozitivnih godišnjih stopa rasta gospodarske aktivnosti očekujemo u drugom tromjesečju, ali bi snažniji zamašnjak trebao biti vidljiviji tek u drugoj polovici godine. Oporavak će se oslanjati na ponovno oživljavanje turizma, osobnu potrošnju i investicije poduprte sredstvima iz EU. Prognozirana stopa rasta od 5,1 posto izložena je negativnim rizicima. Projekcija se naime, osim na učinku baznog razdoblja, temelji na obuzdavanju pandemije u prvoj polovici godine i snažnoj iskoristivosti potencijalno raspoložih europskih sredstava. Ostaje činjenica da je Hrvatska jedna od najpogođenijih država u EU te da će i uz ovakve prognoze trebati barem dvije do tri godine da dosegne razinu iz 2019.”, zaključuju analitičari RBA.

(Hina)

Hrvatsko gospodarstvo u 2020. palo rekordnih 8,4 posto

Kategorija: GOSPODARSTVOAžurirano: Petak, 26 Veljača 2021 13:15

Objavljeno: Petak, 26 Veljača 2021 11:11

